

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

TURISTIČKA ZAJEDNICA
VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Varaždin, travanj 2014.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	4
	Programi i projekti	9
II.	REVIZIJA ZA 2012.	12
	Ciljevi i područja revizije	12
	Metode i postupci revizije	12
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2004. i 2005., te 2007.	12
	Nalaz za 2012.	14
III.	OCJENA EFIKASNOSTI TURISTIČKE ZAJEDNICE U PROVOĐENJU ZADAĆA UTVRĐENIH PROPISIMA I PROGRAMOM RADA	20
IV.	MIŠLJENJE	22

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/13-06/93
URBROJ: 613-07-14-6

Varaždin, 23. travnja 2014.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI TURISTIČKE ZAJEDNICE
VARAŽDINSKE ŽUPANIJE ZA 2012.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija, kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Turističke zajednice Varaždinske županije (dalje u tekstu: Turistička zajednica) za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 1. listopada 2013. do 23. travnja 2014.

I. PODACI O TURISTIČKOJ ZAJEDNICI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug rada turističkih zajednica je utvrđen odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (Narodne novine 152/08), Zakona o članarinama u turističkim zajednicama (Narodne novine 152/08 i 88/10), Zakona o boravišnoj pristojbi (Narodne novine 152/08, 59/09, 97/13 i 158/13), te drugim provedbenim propisima. Turistička zajednica je pravna osoba osnovana radi promicanja i unapređenja turizma i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom na način da upravljaju destinacijom na razini za koju su osnovane. Osnivačka skupština održana je u studenom 2010. Imenovani su članovi Skupštine, Turističkog vijeća, Nadzorni odbor i predstavnici u Sabor Hrvatske turističke zajednice (dalje u tekstu: HTZ). Turistička zajednica pravni je slijednik Turističke zajednice Varaždinske županije (dalje u tekstu: Županija) upisane u Upisnik turističkih zajednica Ministarstva turizma od 1995. Ministarstvo turizma donijelo je u lipnju 2012. Rješenje o upisu u Upisnik turističkih zajednica pod brojem 153, kao pravni slijednik Turističke zajednice. Sjedište je u Varaždinu, Uska 4. Turistička zajednica obavlja svoju djelatnost u unajmljenim prostorima u vlasništvu jedne pravne osobe.

Obvezni članovi Turističke zajednice su turističke zajednice općina, gradova, mjesta i turističke zajednice područja osnovane na području Županije.

Statut Turističke zajednice je donijela Skupština u studenom 2010., uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma i objavljen je u Narodnim novinama. Prema odredbama članka 80. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, iz prosinca 2008, turističke zajednice županije bile su dužne uskladiti svoje akte i ustrojstvo u roku 12 mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona. Zadaća Turističke zajednice je promocija turističke destinacije na razini Županije i putem udruženog oglašavanja, upravljanje javnom turističkom infrastrukturom danom na upravljanje od strane Županije, sudjelovanje u definiranju ciljeva i politike razvoja turizma na nivou Županije u svezi s politikom planiranja razvoja turizma na nacionalnom nivou, izrada strategije razvoja turizma na nivou Županije, promocija turističke ponude Županije u zemlji i inozemstvu u koordinaciji s Hrvatskom turističkom zajednicom, obogaćivanje ukupne turističke ponude Županije i kreiranje novih proizvoda turističke regije, a poglavito u selektivnim oblicima turizma, pružanje stručne i svake druge pomoći turističkim zajednicama s područja Županije u pitanjima važnim za njihovo djelovanje i razvoj, te poticanje i pomaganje razvoja turizma na područjima koja nisu turistički razvijena, koordinacija djelovanja i nadzor izvršavanja ciljeva i zadaća turističkih zajednica općina i gradova s područja Županije, sudjelovanje u izradi planova razvoja turizma i strateškoga marketinškog plana hrvatskog turizma, donošenje strateškoga marketinškog plana za područje Županije sukladno strateškom marketinškom planu hrvatskog turizma, poticanje, očuvanje, unapređenje i promicanje svih postojećih turističkih resursa i potencijala, te turističke ponude Županije.

Zadaće Turističke zajednice su prikupljanje te tjedna i mjesečna obrada podataka o turističkom prometu i svih drugih podataka bitnih za praćenje izvršenja postavljenih ciljeva i zadaća (zbirno izvješće općina i gradova), obavljanje informativnih poslova u svezi s turističkom ponudom, izrada polugodišnjih i godišnjih izvješća, analiza i ocjena ostvarenja programa rada i financijskog plana, ustrojavanje jedinstvenog turističkog informacijskog sustava prijave i odjave turista i statističke obrade prema turističkim zajednicama nižeg ustroja i HTZ, objedinjavanje zajedničkih razvojnih projekata turističkih zajednica općina i gradova, te turističkih zajednica područja od značaja za Županiju, obavljanje i drugih poslova propisanih Zakonom ili drugim propisom, sudjelovanje i provođenje programa i akcija HTZ od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu, podizanje razine kvalitete turističke ponude Hrvatske, te suradnja s regionalnim turističkim organizacijama iz drugih zemalja i može biti član međunarodnih turističkih organizacija.

Tijela Turističke zajednice su Skupština, Turističko vijeće, Nadzorni odbor i Predsjednik. Skupštinu Turističke zajednice čini četrnaest predstavnika turističkih zajednica gradova, općina, mjesta i turističkih zajednica područja osnovanih na području Županije. Turističko vijeće je izvršno tijelo Skupštine. Turističku zajednicu predstavlja predsjednik, a zastupa direktor Turističkog ureda. Radi obavljanja stručnih i administrativnih poslova osniva se Turistički ured. Sjedište Turističkog ureda je u sjedištu Turističke zajednice.

U 2012. i u vrijeme obavljanja revizije predsjednik je župan Predrag Štromar, a direktor Elizabeta Dolenc. Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka izdalo je u srpnju 2006. potvrdu da je Elizabeta Dolenc, direktorica Turističkog ureda Turističke zajednice Županije upisana u Upisnik turističkih zajednica, u srpnju 2006. Direktorica Turističkog ureda imenovana je na temelju provedenog natječaja na neodređeno vrijeme, te Odluke Turističkog vijeća iz 2006. Statutom iz siječnja 1999. navedeno je da direktora na temelju javnog natječaja imenuje Turističko vijeće, na četiri godine i može biti ponovno imenovan. Tijekom 2012. Turistička zajednica je imala dva zaposlenika.

Osim Statuta doneseni su sljedeći opći akti: Pravilnik o radu, Odluka o financijskim sredstvima kojima može raspolagati direktor, Poslovnik o radu Turističkog vijeća, Poslovnik o radu Skupštine, te Poslovnik o radu Nadzornog odbora. Prema odredbama članka 80. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma turističke zajednice županije bile su dužne uskladiti svoje akte i ustrojstvo u roku 12 mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona.

Planiranje

Prijedlog programa rada i financijskog plana za 2012. su doneseni u 2011. Izmjene i dopune programa rada tijekom godine nisu donesene. Tijekom tekuće godine donesene su jedne izmjene i dopune financijskog plana dok su druge donesene po proteku razdoblja. Prijedlogom financijskog plana za 2012. prihodi i rashodi planirani su u iznosu 1.805.000,00 kn. Druge izmjene i dopune financijskog plana su donesene u veljači 2013. Prihodi i rashodi su planirani u iznosu 1.059.200,00 kn, što je za 745.800,00 kn ili 41,3 % manje od planiranih prijedlogom financijskog plana. Vrijednosno značajniji planirani prihodi se odnose na prihode od HTZ u iznosu 390.000,00 kn, te od turističkih članarina u iznosu 310.000,00 kn. Vrijednosno značajniji planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu 516.200,00 kn, te rashode za zaposlene u iznosu 326.400,00 kn.

Program rada za 2012. sadrži pojedinačno utvrđene zadatke po aktivnostima i potrebna financijska sredstva, ali nisu iskazani izvori financiranja pojedinačno po aktivnostima.

Program rada i financijski plan dostavljeni su HTZ i usvojeni su od nadležnih tijela. Izvješća za 2012. su sastavljena.

Financijski izvještaji

Turistička zajednica vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje. U propisanom roku su dostavljeni Državnom uredu za reviziju.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 1.053.700,00 kn, što je za 307.526,00 kn ili 41,2 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni prihodi su u odnosu na planirane manji za 5.500,00 kn.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	8.600,00	8.250,00	95,9
2.	Prihodi od članarina	295.142,00	301.452,00	102,1
3.	Prihodi od boravišne pristojbe	67.884,00	76.529,00	112,7
4.	Prihodi od imovine	1.063,00	0,00	-
5.	Prihodi od donacija	261.598,00	491.221,00	187,8
5.1.	Prihodi od donacija iz proračuna	233.046,00	206.000,00	88,4
5.2.	Prihodi od donacija Hrvatske turističke zajednice	24.752,00	217.616,00	879,2
5.3.	Drugi prihodi od donacija	3.800,00	67.605,00	1.779,1
6.	Drugi prihodi	111.887,00	176.248,00	157,5
	Ukupno	746.174,00	1.053.700,00	141,2

Vrijednosno najznačajniji su prihodi od donacija ostvareni u iznosu 491.221,00 kn, što je 46,6 % ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 229.623,00 kn ili 87,8 %. Odnose se na sredstva HTZ u iznosu 217.616,00 kn, iz proračuna u iznosu 206.000,00 kn, te prihode od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija, odnosno sredstva europskih fondova u iznosu 67.605,00 kn. Donacije HTZ su ostvarene kao potpore za uređenje poslovnih prostora, doradu Internet stranice, digitalni turistički vodič, uređenje ulaza i parka jedne općine, turistički informativni centar, na temelju ugovora zaključenog u 2011., te projekt Volim Hrvatsku i promociju varaždinskog turizma.

Također, u okviru drugih prihoda iskazani su prihodi od HTZ za sufinanciranje projekata u iznosu 175.496,00 kn.

Vrijednosno značajniji prihodi od donacija iz proračuna su prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni za sufinanciranje troškova preseljenja, projekt Volim Hrvatsku, promociju i marketinške aktivnosti, sufinanciranje jedne manifestacije, izradu tabli i signalizacije. Drugi prihodi od donacija se odnose na sredstva europskih fondova ostvarena za financiranje projekta odobrenog ranijih godina. Primljene donacije utrošene su za predviđene namjene.

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 301.452,00 kn, što je 28,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Članarine su zajednički prihod turističkih zajednica gradova i općina, županijskih turističkih zajednica i HTZ, u kojem Turistička zajednica ima udjel 10,0 %. Plaćaju ih poduzetnici, koji se bave ugostiteljskom, turističkom i s turizmom neposredno povezanom djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama. Osnovica za obračun članarina za pravne i fizičke osobe je ukupan prihod, koji se iskazuje u računu dobiti i gubitka, a visina članarine ovisi o razredu turističkog mjesta gdje je sjedište ili poslovna jedinica osobe, skupini u koju je razvrstana djelatnost kojom se bavi, te o stopi na ukupni prihod utvrđenoj spomenutim Zakonom. Prema Pravilniku o proglašavanju turističkih općina i gradova i o razvrstavanju naselja u turističke razrede, na području Županije je 13 naselja od čega su tri razvrstana u razred turističkog mjesta A, dva naselja u razred turističkog mjesta B, te osam naselja u razred turističkog mjesta C. Prema odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, poslove evidencije, obračuna i naplate, te nadzor nad naplatom članarine obavlja Porezna uprava.

Prihodi od boravišne pristojbe su ostvareni u iznosu 76.529,00 kn i veći su za 8.645,00 kn u odnosu na prethodnu godinu. Boravišna pristojba je zajednički prihod turističkih zajednica gradova i općina, županijskih turističkih zajednica i HTZ, u kojem županijska turistička zajednica ima udjel 10,0 % (iznimno 20,0 % na području turističkih zajednica koje ostvaruju bruto prihod manji od 200.000,00 kn godišnje). Prema posljednjim podacima Turističke zajednice, smještajni kapaciteti na području Županije su obuhvaćali 1 484 ležajeva od čega u hotelima 1 181 ležaj, pansionima, motelima i planinarskim domovima 178 ležaj, te privatni smještaj 125 ležajeva. U 2012. je ostvareno 43 275 dolazaka, što je za 6 042 ili 16,2 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareno je 115 311 noćenja, što je za 1 354 ili 1,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Prema podacima Turističke zajednice, obvezu plaćanja ima 27 obveznika od čega pet u paušalnom iznosu. Visina boravišne pristojbe po noćenju ovisi o turističkom razredu u koje je razvrstano naselje u kojem se ostvaruje noćenje.

Prikupljena sredstva od donacija, boravišnih pristojbi, članarina i iz drugih izvora su korištena za financiranje projekata, programa, manifestacija i drugih aktivnosti u skladu s donesenim programom rada i financijskim planom za 2012. i dio programa ostvarenih u 2011. za što su sredstva doznačena u 2012.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 956.820,00 kn, što je za 329.077,00 kn ili 25,6 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 102.380,00 kn ili 9,7 %.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	313.855,00	314.394,00	100,2
2.	Materijalni rashodi	806.226,00	510.737,00	63,3
2.1.	Naknade troškova zaposlenima	49.524,00	65.240,00	131,7
2.2.	Naknade članovima u predstavničkim tijelima, povjerenstvima i slično	23.537,00	32.820,00	139,4
2.3.	Naknade volonterima	0,00	642,00	-
2.4.	Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa	5.996,00	5.115,00	85,3
2.5.	Rashodi za usluge	195.587,00	276.812,00	141,5
2.5.1.	Usluge promidžbe i informiranja	130.003,00	70.149,00	54,0
2.5.2.	Druge usluge	65.584,00	206.663,00	315,1
2.6.	Rashodi za materijal i energiju	518.950,00	111.942,00	21,6
2.7.	Drugi nespomenuti rashodi poslovanja	12.632,00	18.166,00	143,8
3.	Rashodi amortizacije	7.684,00	13.846,00	180,2
4.	Financijski rashodi	6.157,00	17.661,00	286,8
5.	Donacije	151.975,00	100.182,00	65,9
	Ukupno	1.285.897,00	956.820,00	74,4
	Višak prihoda	0,00	96.880,00	-
	Manjak prihoda	539.723,00	0,00	-

Ostvaren je višak prihoda tekuće godine u iznosu 96.880,00 kn, što sa manjkom prihoda prenesenim iz prethodnog razdoblja u iznosu 396.099,00 kn iznosi 299.219,00 kn manjka prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju. U odnosu na prethodnu godinu znatno su smanjeni materijalni rashodi za 295.489,00 kn ili 36,7 %, te donacije za 51.793,00 kn ili 34,1 %.

Vrijednosno su najznačajniji materijalni rashodi u iznosu 510.737,00 kn, što je 53,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Slijede rashodi za zaposlene u iznosu 314.394,00 kn ili 32,9 % i drugi rashodi u iznosu 131.689,00 kn ili 13,7 %.

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 314.394,00 kn, a odnose se na plaće za redovan rad u iznosu 265.313,00 kn, druge rashode za zaposlene u iznosu 6.400,00 kn, te doprinose na plaće u iznosu 42.681,00 kn. Tijekom 2012. zaposleno je dvoje zaposlenika. Plaće su utvrđene Pravilnikom o radu donesenom u prosincu 2010. Najviša prosječna bruto plaća iznosi 15.691,00 kn odnosno neto 10.600,00 kn, a najniža prosječna bruto plaća iznosi 5.529,00 kn odnosno 4.207,00 kn neto.

U okviru materijalnih rashoda vrijednosno najznačajniji su rashodi za usluge u iznosu 276.812,00 kn, te rashodi za materijal i energiju u iznosu 111.942,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za usluge se odnose na komunalne usluge u iznosu 79.893,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u iznosu 70.149,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 56.044,00 kn, te zakupnine i najamnine u iznosu 43.981,00 kn. U okviru rashoda za komunalne usluge vrijednosno značajniji rashodi se odnose na postavljanje i održavanje signalizacije (turistički smjerkazi na limenim podlogama, interpretacijske table, info table, odmorišta za bicikle, te biciklističke stalke).

Vrijednosno značajniji rashodi za usluge promidžbe i informiranja u iznosu 43.827,00 kn se odnose na usluge oglašavanja. Rashodi za najamnine i zakupnine se odnose na zakup poslovnog prostora za obavljanje registrirane djelatnosti, za najam skladišnog prostora, te najam audio i video opreme za potrebe predstavljanja. Vrijednosno značajniji rashodi za intelektualne usluge se odnose na knjigovodstvene usluge u iznosu 23.569,00 kn, te ostale intelektualne usluge u iznosu 30.500,00 kn (izrada priručnika komunikacijskih i grafičkih standarda - brendiranje, fotografiranje i stavljanje na cd - image prospekt, stručni ispit, te postavljanje putokaza turističke signalizacije na državnim i županijskim cestama). Vrijednosno značajniji rashodi za materijal i energiju se odnose na rashode za akciju Volim Hrvatsku u iznosu 53.905,00 kn, te rashode signalizacije i info table u iznosu 43.892,00 kn (izrada dizajna novih ulazno izlaznih tabli dobrodošlice u Županiji, smjerokaza i signalizacije, te označavanje cikloturističkih ruta na području Županije). Rashodi za akciju Volim Hrvatsku se odnose na prijevoz, idejna i grafička oblikovanja priznanja za akciju Zeleni cvijet, nagrade na natječaju Volim Hrvatsku dječjim vrtićima, priznanja i ugostiteljske usluge povodom podjele priznanja.

Rashodi amortizacije iznose 13.846,00 kn. Primijenjene su stope za obračun amortizacije u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08 i 7/09).

Rashodi za donacije su ostvareni u iznosu 100.182,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu su manji za 51.793,00 kn ili 34,1 %. Vrijednosno značajnije tekuće donacije iskazane su kao tekuće donacije udrugama u iznosu 55.000,00 kn, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 13.106,88 kn, te donacije za održavanje kulturne baštine i tradicije u iznosu 31.875,00 kn. Kao tekuće donacije udrugama iskazana su sredstva doznačena jednoj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 50.000,00 kn. Pod nazivom donacija jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazan je prijenos imovine (kante za smeće u svrhu uređenja bolničkog parka u okviru projekta Volim Hrvatsku) jednoj bolnici, dok je kao donacija za održavanje kulturne baštine i tradicije vrijednosno značajniji iznos 28.125,00 kn iskazan na temelju ispostavljenog računa i zaključenog ugovora za izradu novog loga i vizualnog identiteta za apliciranje u promotivnim medijima.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2012., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 185.853,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2012.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2012.	Stanje 31. prosinca 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	149.241,00	122.615,00	82,2
2.	Financijska imovina	59.935,00	63.238,00	105,5
2.1.	Novac u banci i blagajni	0,00	2.700,00	-
2.2.	Potraživanja od radnika i druga potraživanja	247,00	101,00	40,9
2.3.	Potraživanja za prihode	59.688,00	60.437,00	101,3
Ukupno imovina		209.176,00	185.853,00	88,9
3.	Obveze	605.274,00	485.073,00	80,1
3.1.	Obveze za rashode	160.035,00	84.955,00	53,1
3.2.	Obveze kredite i zajmove	442.559,00	397.418,00	89,8
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	2.680,00	2.700,00	100,7
4.	Vlastiti izvori	-396.098,00	-299.220,00	-
Ukupno obveze i vlastiti izvori		209.176,00	185.853,00	88,9

Nefinancijska imovina se odnosi na ulaganja na tuđoj imovini u iznosu 61.233,00 kn, obzirom da se Turistička zajednica nalazi u unajmljenom poslovnom prostoru, za što je ulaganje obavljeno prethodne godine, uredski namještaj i elektroničku opremu u iznosu 51.763,00 kn, te nefinancijsku imovinu u pripremi u iznosu 9.619,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 2.700,00 kn, potraživanja od radnika i druga potraživanja u iznosu 101,00 kn, te potraživanja za prihode u iznosu 60.437,00 kn.

Potraživanja za prihode odnose se na potraživanja od kupaca od čega su vrijednosno značajnija potraživanja za ulaganje na tuđoj imovini iz prethodne godine u iznosu 57.887,00 kn. Ulaganje na tuđoj imovini odnosi se na uređenje poslovnog prostora u kojem je Turistička zajednica u zakupu obzirom da nema vlastite prostorije. Potraživanja za članarinu i boravišnu pristojbu nisu iskazana.

Obveze se odnose na obveze za rashode u iznosu 84.955,00 kn od čega se vrijednosno značajnije obveze odnose na obveze prema zakupodavcu poslovnog prostora u iznosu 51.629,00 kn, te obveze prema poslovnoj banci za korištenje okvirnog kredita u iznosu 397.418,00 kn.

Vlastite izvore u iznosu -299.220,00 kn čini preneseni manjak prihoda u sljedeće razdoblje.

Programi i projekti

Za izradu godišnjih programa rada za 2010., 2011. i 2012. Turistička zajednica je koristila Strateški marketinški plan turizma Županije, kojega je 1997. izradio Institut za turizam, Zagreb u suradnji sa Ministarstvom turizma, Županijom i Turističkom zajednicom kao jednim od koordinatora projekta. Nadalje, Agencija za razvoj Varaždinske županije sačinila je 2005. dokument pod nazivom Smjernice razvoja turizma Varaždinske županije čiji je zadatak stvaranje čvrstih temelja na kojima bi se razvijao turizam u Varaždinskoj županiji. Spomenuti dokumenti su izrađeni za potrebe svih jedinica lokalne samouprave, odnosno turističkih zajednica s područja Županije.

Kod izrade programa rada za 2010., 2011. i 2012. polazišta su Strateški marketinški plan, prema kojem je Županija na turističkom tržištu utvrđena kao cjelogodišnja kontinentalna zdravstveno-rekreativna, gradsko-kulturna izletnička destinacija raznolikog krajolika oplemenjenog bogatim urbanitetom njezinih živahnih gradskih središta, ostvareni rezultati i aktivnosti prethodne godine, stanja na emitivnim tržištima i procjene tih stanja prethodne godine, stanja, strukture i ocjene raspoloživih smještajnih kapaciteta, oblikovanje novih turističkih proizvoda i kvalitetnog turizma u suglasju s održivim razvojem. Programom rada za 2012. su utvrđene prioritetne aktivnosti i to kontinuirano poboljšavanje imagea Županije, pojačane aktivnosti u svezi brendiranja, potpore i realizacije novih događanja, stvaranje prepoznatljivog i privlačnog okružja za boravak turista s temeljnim zadatkom izgrađivanja turističkih proizvoda Županije, posebno vezanih za selektivne oblike turizma, poboljšanje raznovrsnosti i kvalitete drugih segmenata turističke ponude, promocija na domaćem i međunarodnom tržištu, povećanje turističkog prometa, promocija kulinarske baštine i županijskih proizvoda, poticanje suradnje kulturnog i turističkog sektora, zajednička suradnja turističkih subjekata, te pomoć turističkih zajednica općinama i agencijama za razvoj prilikom realizacije raznih projekata. Planirane su pojedinačne aktivnosti kroz funkcionalni marketing, marketinšku infrastrukturu, komunikacijske taktike, prodaju, promociju i distribuciju, interni marketing, edukaciju i administrativni marketing, sa ukupno predviđenim sredstvima. Prema Izvještaju o radu za 2012. aktivnosti iz programa rada su ostvarene znatno manje od planiranih programom rada obzirom da očekivani povrat sredstava po međunarodnom projektu, iz europskih fondova u planiranom iznosu 500.000,00 kn nije ostvaren u 2012. kao ni izrada i izdavanje monografije Varaždinske županije u planiranom iznosu 280.000,00 kn (izdana koncem 2013. u tijeku obavljanja revizije), izrada promotivnih postera u iznosu 10.000,00 kn, te samostalno oglašavanje u iznosu 4.000,00 kn, dok su druge aktivnosti ostvarene u smanjenom obujmu. Izmjene i dopune programa rada tijekom godine nisu donesene. Financijskim planom za 2012. prihodi i rashodi su realno planirani. Izvješće o izvršenju programa sadrži podatke o pojedinačno provedenim planiranim projektima, programima, manifestacijama i drugim aktivnostima, ciljevima projekata, nositeljima projekata te financijske iznose projekata. Značajnije aktivnosti u 2012. odnose se na provođenje projekta financiranog iz europskih fondova Mura – Drava Bike, čiji cilj je razvijanja cikloturizma, razvoj ruralnog područja, otvaranje mogućnosti razvoja turizma u područjima s velikom bio raznolikošću, uspostavljanje biciklističke transferzale koja povezuje regije u Austriji, Sloveniji, Hrvatskoj i Mađarskoj, te se projektom uspostavlja petlja oko dva biciklistička pravca i tako uključuje unutrašnjost regija. U 2012. na području Županije, u sklopu projekta, postavljena je smeđa signalizacija, info table, interpretacijska tabla te dva biciklistička odmorišta.

Nadalje, provedena je ekološko edukativna akcija HTZ i sustava turističkih zajednica županije, gradova i općina pod nazivom Volim Hrvatsku, Turistička zajednica je pomagala u organizaciji raznih manifestacija, te bila organizator festivala pučkog teatra Rega u kojem je sudjelovalo šest općina i jedan grad, projekt Postavljanja novih ulazno izlaznih tabli dobrodošlice u Županiju te nadopuna i postavljanje turističke smeđe signalizacije je prijavljen na natječaj HTZ i prihvaćen, u okviru odobrenih sredstava je postavljena smeđa signalizacija za subjekte koji je nemaju, provedene su aktivnosti na izgradnji i jačanju imagea Županije, obavljana su kontinuirana oglašavanja, te provedene i druge aktivnosti. U Izvešću o radu se navodi da je Turistička zajednica uz redovne poslove predviđene programom, kao i obavljanjem zadataka u odnosu na HTZ i Ministarstvo turizma, obavljala i druge poslove koji su od interesa za turizam Županije, te je obavljana i koordinacija djelovanja i nadzora izvršavanja ciljeva i zadaća turističkih zajednica općina i gradova s područja Županije.

Ciljevi navedeni u godišnjem programu rada su jednaki zajedničkim ciljevima turističkih zajednica propisanih odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma. Većina planiranih aktivnosti i zadaća je obavljena u smanjenom obimu obzirom da Turistička zajednica nije u 2012. ostvarila očekivan povrat sredstava europskih fondova. Iako su u navedenom razdoblju smanjena sredstva, Turistička zajednica je ostvarila većinu planiranih aktivnosti.

- Projekt Mursko dravske biciklističke staze

Ured Vlade Republike Slovenije koji djeluje kao Upravljačko tijelo Operativnog programa IPA Slovenija - Hrvatska 2007. - 2013. i Regionalna razvojna agencija Mura koja djeluje kao Vodeći partner, zaključili su 20. studenoga 2009. Ugovor o sufinanciranju projekta Mursko dravske biciklističke staze (dalje u tekstu: Projekt). Ugovor je zaključen na temelju Operativnog programa IPA Slovenija - Hrvatska 2007. - 2013. Na projektu uz Turističku zajednicu sudjeluje još devet partnera.

Ukupna vrijednost Projekta čije trajanje je predviđeno od 2009. do 2012. iznosi 1.799.816,90 EUR, od čega se na Turističku zajednicu odnosi 94.120,00 EUR. U vrijednost Projekta uključeni su troškovi osoblja, putni troškovi, troškovi vanjskih usluga, ulaganja te administrativni troškovi. Dio troškova provedbe Projekta koji se odnosi na Turističku zajednicu u iznosu 80.002,00 EUR ili 85,0 % se financira iz sredstava IPA fonda, a 14.118,00 kn EUR ili 15,0 % iz sredstava Turističke zajednice. U okviru Projekta, Turistička zajednica je dužna sudjelovati u izvedbenom projektu trase, signalizaciji i odmorištima, promociji te administraciji.

Ukupna vrijednost Projekta u dijelu koji se odnosi na Turističku zajednicu odnosno ukupni troškovi koje je ostvarila Turistička zajednica iznose 680.200,00 kn od čega se iz sredstava europskih fondova financira 85,0 % odnosno 578.170,00 kn. Tijekom 2012. doznačeno je 67.605,00 kn, te potraživanja iz europskih fondova na dan 31. prosinca 2012. iznose 510.565,00 kn.

Za pred financiranje Projekta Turistička zajednica se u srpnju 2011. zadužila kod poslovne banke u iznosu 450.000,00 kn uz godišnju kamatnu stopu 6,5 % na rok jedne godine, te su zaključivani dodaci ugovoru do svibnja 2013. dok je u svibnju 2012. zaključen ugovor o okvirnom kreditu sa drugom poslovnom bankom. Visina kredita nije promijenjena. Prvi dodatak ugovoru zaključen je u rujnu 2013. za kredit u iznosu 350.000,00 kn, s rokom povrata ožujak 2014. Odluku o zaduživanju u 2011. donijelo je vijeće Turističke zajednice.

Otplata kredita predviđena je iz sredstava europskih fondova (nakon naknade 85,0 % troškova), što do konca 2012. nije ostvareno. Obveze za kredite koncem 2012. iskazane su u iznosu 397.418,47 kn.

II. REVIZIJA ZA 2012.

Ciljevi i područja revizije

Osnovni ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Posebni ciljevi revizije su bili:

- ocijeniti efikasnost Turističke zajednice u promicanju i unaprjeđenju turizma Republike Hrvatske
- ocijeniti efikasnost suradnje Turističke zajednice s tijelima jedinica lokalne samouprave
- ocijeniti učinkovitost trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina, iz proračuna, te drugih izvora.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Turističke zajednice. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima, s podacima iz financijskog plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, su primijenjeni odgovarajući analitički postupci. Detaljno su provjerene vrijednosno značajne stavke na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o poslovnim događajima.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2004. i 2005., te 2007.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Turističke zajednice za 2004. i 2005, o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Također je obavio reviziju učinkovitosti naplate i raspodjele prihoda od boravišnih pristojbi u turističkim zajednicama u 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i dana ocjena djelomične učinkovitosti.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u izvješćima, koje se odnose na Turističku zajednicu, odnosno na Hrvatsku turističku zajednicu i sustav turističkih zajednica, te je naloženo da se poduzmu potrebne radnje i provedu predložene preporuke.

Državni ured za reviziju je naložio evidentiranje poslovnih promjena na temelju urednih knjigovodstvenih isprava, rashoda na propisanim računima Računskog plana te obavljanje cjelovitog popisa imovine i obveza. Također je naložio prikupljanje i obradu podataka o turističkom prometu i drugih podataka u skladu s odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, te donošenje plana nabave i provođenje postupaka javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Državni ured za reviziju je predložio, u suradnji s nadležnom Poreznom upravom pratiti i analizirati naplatu prihoda od turističke članarine, odnosno stanje duga po obveznicima i u skladu s navedenim poduzimati odgovarajuće mjere naplate.

Revizijom za 2012. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, koji su u postupku izvršenja i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- poslovne promjene evidentirane su na temelju urednih knjigovodstvenih isprava
- Turistička zajednica nije obveznik Zakona o javnoj nabavi.

Nalog u postupku izvršenja:

- praćenje i analiza naplate prihoda od turističke članarine u suradnji sa Poreznom upravom je u tijeku obzirom da se prikupljaju podaci ali nisu sistematizirani i iskazani u poslovnim knjigama.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- popis imovine i obveza nije cjelovit
- pojedini rashodi nisu evidentirani na odgovarajućim računima Računskog plana.

Turistička zajednica je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2012.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina i obveze, te programi i projekti.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje, prihode i rashode.

1. Planiranje i računovodstveno poslovanje

- 1.1. Turistička zajednica obvezna je voditi poslovne knjige prema računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Vođenje poslovnih knjiga i poslove knjigovodstva obavlja pravna osoba na temelju zaključenog ugovora, uz primjenu odgovarajućeg računalnog informatičkog sustava. Obzirom da se poslovne knjige ne ispisuju i ne uvezuju koncem godine, trebalo je ustrojiti zaključivanje putem elektroničkog potpisa u skladu sa propisima koji uređuju elektronički potpis, a što nije učinjeno. Prema odredbama članka 8. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija poslovne knjige zaključuju se na kraju godine i čuvaju u rokovima propisanim Uredbom. Ako se poslovne knjige vode kao elektronički zapis, glavna knjiga se mora nakon zaključivanja na kraju poslovne godine zaštititi na način da u istoj nije moguća izmjena pojedinih ili svih njezinih dijelova ili listova, da je istu moguće u svakom trenutku otisnuti na papir te se mora potpisati elektroničkim potpisom sukladno propisu koji uređuje elektronički potpis. U suprotnom se poslovne knjige ispisuju i uvezuju u roku od 120 dana od isteka poslovne godine na koju se odnose. Osoba ovlaštena za zastupanje neprofitne organizacije potpisuje ispisane i uvezane poslovne knjige.

Knjiga primljene pošte i otpreme pošte se ne vodi, te nisu osigurani podaci iz kojih bi bilo vidljivo slanje i zaprimanje dokumentacije. Evidencija danih garancija nije vođena iako su kod ugovaranja okvirnog kredita ugovoreni i predani instrumenti osiguranja. Vodi se pomoćna evidencija promotivnih materijala. Vrijednost i količina navedenih materijala nije iskazana u poslovnim knjigama u okviru zaliha niti obuhvaćeno popisom imovine i obveza. Prema odredbama članka 6. stavak 2. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija jedna od obvezanih propisanih evidencija koja se vodi kao pomoćna knjiga je evidencija kratkotrajne nefinancijske imovine (zaliha promotivnog materijala) po vrsti, količini i vrijednosti. Odredbama članka 6. stavak 2. iste Uredbe pored pomoćnih knjiga neprofitne organizacije vode i evidenciju danih i primljenih jamstava i garancija.

Turistička zajednica nije izradila strategiju razvoja turizma na nivou Županije. Isto tako, strateški marketinški plan za područje Županije, sukladno strateškom marketinškom planu hrvatskog turizma nije izrađen. Prema odredbama članka 46. stavak 4. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, te odredbama članka 11. Statuta, jedna od zadaća Turističke zajednice je izrada strategije razvoja turizma na nivou Županije. Nadalje, prema odredbama članka 46. stavak 10. istog Zakona jedna od zadaća Turističke zajednice je donošenje strateškoga marketinškoga plana za područje Županije, sukladno strateškom marketinškom planu hrvatskog turizma.

Program rada za 2012. je donesen i sadrži pojedinačno utvrđene planirane zadatke po aktivnostima i potrebna financijska sredstva, ali nisu iskazani planirani izvori financiranja pojedinačno po aktivnostima. Nadalje, Program rada sadrži procjenu očekivanog iznosa prihoda, planirane su pojedinačne aktivnosti kroz funkcionalni marketing, marketinšku infrastrukturu, komunikacijske taktike, prodaju, promociju i distribuciju, interni marketing, edukaciju i administrativni marketing, s ukupno predviđenim sredstvima, bez administrativnog marketinga, za što nisu iskazana potrebna financijska sredstva. Prema Izvještaju o radu za 2012. aktivnosti iz programa rada, bez administrativnog marketinga, su ostvarene znatno manje od planiranih programom rada, dok izmjene i dopune Programa rada tijekom godine nisu donesene. Isto tako, Programom rada nisu brojčano navedeni izvori financiranja po pojedinim aktivnostima te je otežano praćenje utroška namjenskih sredstava.

Državni ured za reviziju predlaže u godišnjem programu rada planirati izvore financiranja pojedinačno po aktivnostima kako bi kod sastavljanja Izvješća o izvršenju Programa bilo olakšano praćenje ostvarenja, odnosno utroška sredstava za utvrđene namjene. Nadalje, prijedlog financijskog plana za 2012. donesen je u 2011. Tijekom tekuće godine donesene su jedne izmjene i dopune financijskog plana dok su druge donesene po proteku razdoblja. Prema odredbama članka 62. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma kao i odredbama članka 56. Statuta, Turistička zajednica tijekom godine može mijenjati i dopunjavati svoj program rada i godišnji financijski plan. Ako tijekom godine dođe do odstupanja od programa rada i financijskog plana u obujmu većem od 5,0 %, Turistička zajednica je dužna donijeti izmjene, odnosno dopune programa rada i financijskog plana, po postupku koji je propisan za donošenje.

U pojedinim slučajevima vrste prihoda iskazane u financijskim izvještajima i poslovnim knjigama nisu jednake vrstama prihoda određenim prema Računskom planu za neprofitne organizacije. Primjerice, financijskim planom i Izvješćem o izvršenju financijskog plana sredstva HTZ su planirana i iskazana u okviru drugih prihoda, dok su u financijskim izvještajima i poslovnim knjigama iskazana u okviru prihoda od donacija i drugih prihoda.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je planirane prihode financijskim planom, te ostvarene prihode u financijskim izvještajima i izvješću koje se prezentira nadležnim tijelima, potrebno iskazivati jednoobrazno odnosno na odgovarajućim računima Računskog plana u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Pojedini rashodi nisu evidentirani na odgovarajućim računima Računskog plana. Unutar naknada ostalim osobama izvan radnog odnosa evidentirani su rashodi za uredski materijal i režijske troškove, a unutar rashoda za akciju Volim Hrvatsku evidentirani su rashodi za reprezentaciju. Unutar donacija za održavanje kulturne baštine i tradicije vrijednosno značajniji rashod odnosi se na izradu novog loga i vizualnog identiteta za apliciranje u promotivnim medijima. Vrijednosno značajniji rashodi za komunalne usluge odnose se na nabavu turističkih smjerokaza na limenim podlogama, interpretacijskih tabli, info tabli i odmorišta za bicikle, te nabavu biciklističkih stalaka. Tekuće i investicijsko održavanje podrazumijeva kontinuirane aktivnosti kojima se imovina održava ili vraća u funkcionalno stanje, kao što su servisiranje uređaja i opreme, uređenje unutarnjih i vanjskih zidova, popravci i zamjena dotrajalih dijelova, periodični remont i postrojenja i slično.

Prema internom računskom planu za turističke zajednice kojeg je izradila Hrvatska turistička zajednica, u okviru komunalnih usluga evidentira se između ostalog postavljenje i održavanje signalizacije (smeđa signalizacija i info table), dok se kupnja opreme u vidu info tabli, smeđe signalizacije evidentira u okviru povećanja postrojenja i opreme. Navedene rashode je trebalo evidentirati, u skladu s prirodom rashoda, na odgovarajućim računima iz Računskog plana. Prema odredbi članka 4. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitne organizacije vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računsko plana za neprofitne organizacije.

Popisom imovine i obveza na dan 31. prosinca 2012. nije obuhvaćeno ulaganje na tuđoj imovini, koje je u poslovnim knjigama iskazana u iznosu 61.233,00 kn, nefinancijska imovina u pripremi koja je u poslovnim knjigama iskazana u iznosu 9.619,00 kn, te potraživanja od članarina, za boravišnu pristojbu i od europskih fondova. Prema odredbama članka 13. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija neprofitne organizacije moraju sastaviti popis imovine i obveza na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog i stvarnog stanja.

Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje. U propisanom roku su dostavljeni Državnom uredu za reviziju. Bilješke uz financijske izvještaje ne sadrže detaljnu razradu i dopunu podataka iz bilance i računa prihoda i rashoda, te pregled ostalih ugovornih obveza odnosno podatke o korištenju okvirnog kredita kod poslovne banke. Prema odredbama članka 65. i 69. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija bilješke uz financijske izvještaje su detaljnija razrada i dopuna podataka iz bilance i računa prihoda i rashoda, a obvezne bilješke uz bilancu jesu i pregled ostalih ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovine, pregled stanja i rokova dospijeća dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova, te posebno robnih kredita i financijskih najмова (leasing).

Državni ured za reviziju nalaže donošenje strategije razvoja turizma na nivou Županije, te strateškog marketinškog plana za područje Županije, sukladno strateškom marketinškom planu, te tijekom godine donošenje izmjena i dopuna Programa rada i financijskog plana u skladu sa odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma. Nadalje, nalaže evidentiranje rashoda na odgovarajućim računima računskog plana, obavljanje cjelovitog popisa imovine i obveza, te sastavljanje bilješki uz financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 1.2. *Turistička zajednica u očitovanju navodi da nije izradila Strategiju razvoja turizma na nivou Županije jer je 2012. Ministarstvo turizma započelo izradu Strategije turizma Republike Hrvatske za razdoblje 2013-2020., te da će Varaždinska županija, obzirom da Strategije nižeg ustroja moraju pratiti Strategije višeg ustroja, Strategiju razvoja turizma Varaždinske županije izraditi u 2014. Nadalje, navodi da Turistička zajednica prema metodologiji i usvojenim standardima planiranja i izvješćivanja u sustavu turističkih zajednica koje je Hrvatska turistička zajednica promovirala na seminarima 2005., 2007. i 2008. nije bila obvezna navoditi planirane izvore financiranja pojedinačno po aktivnostima u godišnjem programu rada, kao ni donositi izmjene i dopune programa rada kod izmjena financijskog plana.*

Turistička zajednica prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju u vezi s evidentiranjem rashoda na odgovarajućim računima računskog plana, te u očitovanju navodi da je do pogrešaka kod evidentiranja došlo jer se radi lakše izrade financijskog izvještaja prema Hrvatskoj turističkoj zajednici pokušalo prilagoditi načinu i metodologiji izvještavanja, te da će u daljnjem poslovanju evidentiranja obavljati prema računskom planu za neprofitne organizacije.

2. Prihodi

- 2.1. Prihodi su ostvareni u iznosu 1.053.700,00 kn, što je za 307.526,00 kn ili 41,2 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Potraživanja su iskazana u iznosu 60.437,00 kn, a odnose se na potraživanja od kupaca. Pojedina potraživanja iskazana su u većem iznosu, a pojedina potraživanja nisu iskazana u poslovnim knjigama. Potraživanja od kupaca više su iskazana 1.800,00 kn, odnosno navedena potraživanja su podmirena tijekom 2011., a smanjenje potraživanja nije obavljeno.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja u iznosu 57.887,00 kn, odnose se na uređenje poslovnog prostora kojeg koristi Turistička zajednica na temelju ugovora o zakupu. Navedena potraživanja više su iskazana za 19.142,00 kn, jer je Turistička zajednica ispostavila u prosincu 2011. račun za naknadu troškova u iznosu 57.886,82 kn (na temelju ulaznim računima o obavljenim radovima) vezanih uz uređenja navedenog poslovnog prostora umjesto u iznosu 38.745,00 kn. Prema zaključenom ugovoru sa zakupodavcem, utvrđeno je da će zakupodavac priznati troškovi uređena najviše do 3.660,00 EUR (što je prema izjavi o suglasnosti na dan 8. studenoga 2011. iznosi 38.745,00 kn, sa uračunanim porezom na dodanu vrijednost). Osim navedenog, Turistička zajednica nije evidentirala potraživanje u iznosu 518.938,00 kn iz 2011. vezana uz provođenje projekta Mura-Drava Bike. Navedeni projekt je dijelom financiran iz pretpristupnih fondova Europske unije. S obzirom da se sredstva iz pretpristupnih fondova doznavačavaju nakon završetka projekta, odnosno ovjere da su troškovi stvarno nastali Turistička zajednica je ostvarila manjak prihoda. Za financiranje navedenog projekta korišten je okvirni kredit, jer Turistička zajednica nije imala dovoljno vlastitih sredstva za podmirenje računa vezanih uz provođenje navedenog projekta. Do dana obavljanja revizije (travanj 2014.) sredstva iz pretpristupnih fondova nisu uplaćena Turističkoj zajednici. Nadalje, potraživanja s osnove boravišnih pristojbi i članarina nisu evidentirana u poslovnim knjigama. Prema zbirnom Izvješću o naplati boravišne pristojbe za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. ukupna potraživanja po osnovi boravišne pristojbe iznose 51.067,00kn od čega se na Turističku zajednicu odnosi 5.107,00 kn. Za potraživanja od članarina potrebno je pribaviti podatke nadležne Porezne uprave. Porezna uprava je (na elektronskom mediju) dostavila podatke vezane uz turističku članarinu za 2011., a za 2012. podaci nisu dostavljeni. Primljene podatke od Porezne uprave Turistička zajednica ne evidentira u poslovnim knjigama niti su podaci sistematizirani i ažurirani na način da se može utvrditi početno stanje potraživanja, razdoblje na koje se odnose, iznos zaduženje, naplata, potraživanje koncem godine, te poduzete mjere naplate. S obzirom da u poslovnim knjigama nije evidentiran dio potraživanja, financijski izvještaji također ne sadrže cjelovite podatke vezane uz potraživanja Turističke zajednice.

Državni ured za reviziju je mišljenja da Turistička zajednica treba na temelju prikupljenih mjesečnih podataka od turističkih zajednica općina i gradova, te godišnjeg izvješća pribaviti podatke kako bi (obzirom da prihode od članarina iskazuje u svojim poslovnim knjigama) imala cjelovitu sliku te iskazana potraživanja i podatke o poduzetim mjerama naplate odnosno potraživanjima po dospelosti.

Nadalje, Državni ured za reviziju je mišljenja da je potrebno ustrojiti evidenciju o svim obveznicima članarine, koja se također treba tijekom godine ažurirati ovisno o novoosnovanim pravnim i fizičkim osobama ili eventualno onima koje su to prestale biti kako bi Turistička zajednica prema obavljenim uplatama vodila evidenciju i obavljala usklađenje sa podacima pribavljenim od Porezne uprave. Prema odredbama članka 4. stavak 2. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija neprofitne organizacije obvezne su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje svih potraživanja u poslovnim knjigama i iskazivanje u financijskim izvještajima u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 2.2. *Turistička zajednica u očitovanju navodi da na temelju odredbi članka 14. stavak 1. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, poslove evidencije, obračuna i naplate članarine od pravnih i fizičkih osoba obavlja Porezna uprava, te u skladu s odredbama članka 16. nadzor nad naplatom članarine od pravnih i fizičkih osoba obavlja Porezna uprava. Nadalje, navodi da obzirom da se Porezna uprava ne drži odredbe članka 14. koji propisuje da ona turističkim zajednicama općina i gradova jednom mjesečno dostavlja podatke o članarinama, već ih dostavlja sa zakašnjenjem od dvije godine, nisu u mogućnosti u poslovnim knjigama voditi potraživanja od članarina. U vezi s iskazivanjem potraživanja od boravišnih pristojbi i za sredstva iz pretpristupnih fondova koja nisu doznačena Turistička zajednica nije se očitovala.*

3. Rashodi

- 3.1. Rashodi su ostvareni u iznosu 956.820,00 kn. Ostvaren je višak prihoda tekuće godine u iznosu 96.880,00 kn, što sa manjkom prihoda prenesenim iz prethodnog razdoblja u iznosu 396.099,00 kn čini manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 299.219,00 kn. Vrijednosno značajnije obveze u iznosu 397.418,00 kn se odnose na obveze prema poslovnoj banci, za korištenje okvirnog kredita, a koje su proizašle sudjelovanjem u međunarodnom projektu financiranom sredstvima europske unije, iz 2011.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je kod pristupanja projektima iz sredstava europske unije potrebno voditi dužnu pažnju o izvorima i rokovima financiranja i realno sagledati mogućnosti angažiranja vlastitih sredstava kako se ne bi stvarale dodatne obveze i dovelo u pitanje redovno poslovanje i obavljanje zakonom propisanih ciljeva i zadaća Turističke zajednice.

U okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na rashode za knjigovodstvene usluge u iznosu 23.569,00 kn. Navedene usluge obavlja Agencija za razvoj Varaždinske županije, na temelju zaključenog ugovora o obavljanju računovodstveno knjigovodstvenih usluga, u visini paušalnog iznosa 1.400,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Cijena se odnosi na usluge specificirane ugovorom, a za dodatne usluge zaključit će se dodatak ugovoru. Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme. Plaćanja su obavljena u ugovorenim paušalnim iznosima, na temelju ispostavljenih računa iz kojih nije vidljiva vrsta, obujam, te datum kada su ugovoreni poslovi obavljani.

Državni ured za reviziju predlaže plaćanje knjigovodstvenih usluga obavljati na temelju ispostavljenih računa iz kojih je vidljiva vrsta, obujam, te datum kada su ugovoreni poslovi obavljani.

- 3.2. *U vezi s prijedlogom Državnog ureda za reviziju za plaćanje knjigovodstvenih usluga na temelju ispostavljenih računa iz kojih je vidljiva vrsta, obujam, te datum kada su ugovoreni poslovi obavljani, Turistička zajednica nije se očitovala.*

III. OCJENA EFIKASNOSTI TURISTIČKE ZAJEDNICE U PROVOĐENJU ZADAĆA UTVRĐENIH PROPISIMA I PROGRAMOM RADA

Zadaci i ciljevi Turističke zajednice su utvrđeni Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, Statutom i godišnjim programima rada Turističke zajednice. Za izradu godišnjih programa rada za 2010., 2011. i 2012. Turistička zajednica je koristila Strateški marketinški plan turizma Županije, kojega je 1997. izradio Institut za turizam, Zagreb u suradnji sa Ministarstvom turizma, Županijom i Turističkom zajednicom kao jednim od koordinatora projekta. Nadalje, Agencija za razvoj Varaždinske županije sačinila je 2005. dokument pod nazivom Smjernice razvoja turizma Varaždinske županije čiji zadatak je stvaranje čvrstih temelja na kojima bi se razvijao turizam u Varaždinskoj županiji. Spomenuti dokumenti su izrađeni za potrebe svih jedinica lokalne samouprave, odnosno turističkih zajednica s područja Županije.

Prema Strateškom marketinškom planu Županija je na turističkom tržištu utvrđena kao cjelogodišnja kontinentalna zdravstveno-rekreativna, gradsko-kulturna izletnička destinacija raznolikog krajolika oplemenjenog bogatim urbanitetom njezinih živahnih gradskih središta, ostvareni rezultati i aktivnosti prethodne godine, stanja na emitivnim tržištima i procjene tih stanja prethodne godine, stanja, strukture i ocjene raspoloživih smještajnih kapaciteta, oblikovanje novih turističkih proizvoda i kvalitetnog turizma u suglasju s održivim razvojem. Programom za 2012. su utvrđene prioritetne aktivnosti. Ciljevi navedeni u godišnjem programu rada su jednaki zajedničkim ciljevima turističkih zajednica propisanim odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma.

Turistička zajednica je u 2010., 2011. i 2012. poduzimala aktivnosti vezane uz:

- unaprjeđenje proizvoda provođenjem raznih projekata, potporama raznim projektima i manifestacijama, sudjelovanjem u međunarodnom projektu, te postavljanjem tabli dobrodošlice, te nadopunom i postavljanjem turističke smeđe signalizacije
- marketinšku infrastrukturu koja obuhvaća ažuriranja i nadopunjavanja web stranica, te banke fotografija, filmoteke i cd
- komunikacijske taktike kroz tiskanje kalendara događanja, izgradnju novog imagea odnosno projekt brendiranja Varaždinske županije
- provođenje neplaniranih promotivnih aktivnosti kao što su predstavljanja u zemlji i inozemstvu
- prodaju, promociju i distribuciju kroz aktivnosti oglašavanja, te
- interni marketing koji obuhvaća pripremu projekata za kandidaturu na natječajima Europske unije i edukaciju.

Programom rada za 2012. su utvrđene prioritetne aktivnosti. Na temelju provjere dokumentacije vezane uz provođenje navedenih aktivnosti Državni ured za reviziju ocjenjuje da Turistička zajednica nije bila dovoljno efikasna u provođenju planiranih zadaća i aktivnosti jer je većina planiranih aktivnosti i zadaća obavljena u smanjenom obimu dok neke nisu ostvarene, obzirom da Turistička zajednica nije u 2012. ostvarila očekivan povrat sredstava europskih fondova, a izmjene i dopune programa rada nisu donesene. Izmjene i dopune financijskog plana su donesene i prihodi i rashodi su realno planirani.

S obzirom da je Turistička zajednica na najveće odstupanje koje se odnosi na povrat sredstava iz europskih fondova, nije mogla utjecati, te su i ostale aktivnosti obavljene u smanjenom obimu, Državni ured za reviziju ocjenjuje da Turistička zajednica treba godišnjim programom rada planirati i izvore financiranja po aktivnostima pojedinačno, a ne samo ukupna potrebna sredstva za svaku pojedinu aktivnost, te da je potrebno utvrditi pokazatelje za praćenje ostvarenja zadaća i aktivnosti i ciljeva, kako bi se na temelju objektivnih pokazatelja moglo utvrditi jesu li korištenjem sredstava Turističke zajednice postignuti očekivani učinci i ostvareni postavljeni ciljevi te dala ocjena jesu li ostvareni učinci, odnosno ostvareni ciljevi rezultat provedenih zadaća i aktivnosti Turističke zajednice. Tijekom godine potrebno je donošenje izmjena i dopuna programa rada, a kod uključivanja u europske projekte voditi dužnu pažnju o izvorima financiranja i realno sagledati mogućnosti angažiranja vlastitih sredstava kako se ne bi stvarale dodatne obveze i dovelo u pitanje redovno poslovanje i obavljanje zakonom propisanih ciljeva i zadaća Turističke zajednice.

Vezano uz ocjenu učinkovitosti trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina, donacija iz HTZ i proračuna, te drugih izvora, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su sredstva korištena u skladu s godišnjim programom rada Turističke zajednice i za ostvarenje postavljenih ciljeva.

IV. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Turističke zajednice za 2012. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - Program rada za 2012. je donesen i sadrži pojedinačno utvrđene planirane zadatke po aktivnostima i potrebna financijska sredstva, ali nisu iskazani planirani izvori financiranja pojedinačno po aktivnostima. Aktivnosti planirane programom rada za 2012. su ostvarene znatno manje od planiranih, dok izmjene i dopune Programa rada tijekom godine nisu donesene. Druge izmjene i dopune financijskog plana su donesene po proteku razdoblja. Turistička zajednica nije izradila strategiju razvoja turizma na nivou Županije kao ni strateški marketinški plan za područje Županije, sukladno strateškom marketinškom planu hrvatskog turizma. Poslovne knjige se ne ispisuju i ne uvezuju koncem godine, a zaključivanje putem elektroničkog potpisa nije ustrojeno. Vodi se pomoćna evidencija promotivnih materijala, ali podaci vezani uz navedeni promotivni materijal nisu evidentirani u poslovnim knjigama u okviru zaliha niti obuhvaćeni popisom imovine i obveza. Pojedini rashodi nisu evidentirani na odgovarajućim računima Računskog plana. Popis imovine i obveza na dan 31. prosinca 2012. nije cjelovit jer nisu obuhvaćena ulaganja na tuđoj imovini, te nefinancijska imovina u pripremi, kao ni potraživanja za članarine, boravišne pristojbe i za očekivana sredstva iz europskih fondova. Bilješke uz financijske izvještaje ne sadrže detaljnu razradu i dopunu podataka iz bilance i računa prihoda i rashoda i pregled ostalih ugovornih obveza odnosno podatke o korištenju okvirnog kredita kod poslovne banke. (točka 1. Nalaza)
  - Potraživanja od kupaca na dan 31. prosinca 2012. su iskazana u financijskim izvještajima u iznosu 60.437,00 kn. Potraživanje za ulaganje u uređenje poslovnog prostora kojeg Turistička zajednica koristi na temelju ugovora o zakupu, više su iskazana 19.142,00 kn, kao i potraživanje u iznosu 1.800,00 kn koja su podmirena tijekom 2011. Isto tako, nisu iskazana potraživanja u iznosu 518.938,00 kn iz 2011., u svezi provođenja projekta Mura Drava Bike financiranog iz europskih fondova, a na temelju čega je Turistička zajednica u 2011. započela korištenjem okvirnog kredita, jer nije imala sredstva za podmirenje obveze, te očekuje povrat sredstava koji do dana obavljanja revizije (travanj 2014.) nije ostvaren. U poslovnim knjigama nisu iskazana potraživanja od boravišnih pristojbi i članarina. (točka 2. Nalaza)

4. Turistička zajednica je pravna osoba osnovana radi promicanja i unaprjeđenja turizma i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom. Djelokrug rada određen je odredbama Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma, Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, Zakona o boravišnoj pristojbi, te drugim provedbenim propisima. Turistička zajednica je utvrdila svoje zadaće radi unaprjeđenja općih uvjeta turista, promocije turističkih proizvoda područja Turističke zajednice i razvijanja svijesti o važnosti i gospodarskim, društvenim i drugim učincima, turizma, te potrebi i važnosti očuvanja i unaprjeđenja svih elemenata turističkog proizvoda područja zajednice, a osobito zaštite okoliša. Financira se iz sredstava državnog proračuna, Hrvatske turističke zajednice, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Europskog fonda, te iz prihoda od članarina i boravišnih pristojbi. Koncem 2012. Turistička zajednica imala je 2 zaposlenika. Turističku zajednicu predstavlja predsjednik, a zastupa direktor Turističkog ureda. Radi obavljanja stručnih i administrativnih poslova osniva se Turistički ured. Sjedište Turističkog ureda je u sjedištu Turističke zajednice. U 2012. i u vrijeme obavljanja revizije predsjednik je župan Predrag Štromar, a direktorica Elizabeta Dolenc. Doneseni su godišnji program rada i financijski plan za 2012. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji. Prihodi za 2012. su ostvareni u iznosu 1.053.700,00 kn, a rashodi u iznosu 956.820,00 kn, te je ostvaren višak tekuće godine u iznosu 96.880,00 kn. Manjak prihoda preneseni iznosio je 396.099,00 kn i djelomično je pokriven ostvarenim viškom, te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 299.219,00 kn. Manjak prihoda ostvaren je u 2011. iz razloga podmirenja obveza u svezi provođenja Projekta financiranog iz Europskih fondova, putem zaduživanja kod poslovne banke korištenjem okvirnog kredita. Obveze za kredite koncem 2012. iskazane su u iznosu 397.418,47 kn. Potraživanja za sredstva europskih fondova nisu iskazana u poslovnim knjigama koncem 2012. Vrijednosno značajniji prihodi od donacija se odnose sredstva HTZ u iznosu 217.616,00 kn, iz županijskog proračuna, gradskog i općinskog proračuna u iznosu 191.000,00 kn, te prihode od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija, odnosno sredstva europskih fondova u iznosu 67.605,00 kn, koji u 2011. Vrijednosno značajniji drugi prihodi se odnose na prihode HTZ za sufinanciranja, u iznosu 175.496,00 kn. Prihodi su utrošeni za predviđene namjene. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 510.737,00 kn, rashode za radnike u iznosu 314.394,00 kn, te donacije u iznosu 100.182,00 kn. U okviru materijalnih rashoda vrijednosno najznačajniji su rashodi za usluge u iznosu 276.812,00 kn, te rashodi za materijal i energiju u iznosu 111.942,00 kn. Turistička zajednica je provela većinu planiranih zadaća i aktivnosti u smanjenom obimu dok neke nisu ostvarene, obzirom da Turistička zajednica nije u 2012. ostvarila očekivan povrat sredstava europskih fondova, a izmjene i dopune programa rada nisu donesene. Potrebno je godišnjim programom rada planirati i izvore financiranja, a ne samo potrebna sredstva za svaku pojedinu aktivnost, te je potrebno utvrditi pokazatelje za praćenje ostvarenja zadaća i aktivnosti i ciljeva, kako bi se na temelju objektivnih pokazatelja moglo utvrditi jesu li korištenjem sredstava očekivani učinci i ostvareni postavljeni ciljevi. Nadalje, potrebno je voditi dužnu pažnju kod uključivanja u europske projekte kako se ne bi dovelo u pitanje redovno poslovanje i ispunjenje zadaća. Revizijom za 2012. utvrđene nepravilnosti i propusti, koji se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje, te prihode utjecali su na davanje uvjetnog mišljenja.